

Michal Čunderle
posudek vedoucího bakalářské práce
Martina Douchy Play with me!

Martin Doucha napsal rozsáhlou bakalářskou práci, která čítá úctyhodných 84 stran. Reflektuje v ní jednak autorské inscenace, na nichž se podílel se spolužáky mimo své studijní povinnosti (Play with me, Bohemia), jednak autorské prezentace, které tvořil většinou sám v rámci studia na KATaP. Nádavkem k těmto reflexím přidává polemiku o autorských prezentacích, kterak se jim učíme na katedře, a polemiku s principy autorského herectví, jak jim rozumí Ivan Vyskočil.

Podstatnější část, jak co do rozsahu, tak co do kvality, věnuje diplomant zhodnocení své autorsko-herectké empirie. Play with me obsáhne 22 stran, Bohemia rovněž 22 stran, tři autorské prezentace 20 stran (vč. vložené filipiky proti našemu pojetí autorských prezentací), polemika s prof. Vyskočilem je sedmistránková. Tuto statistiku uvádím proto, aby bylo patrné, kde je už co do zájmu těžiště Martinovy práce, aby bylo patrné, kam ho srdce táhne.

Play with me (jinak tedy inscenační počín - ve finále jen - s kolegyněmi Nhung Dangovou, Margaret Hannon a Olgou Mikulskou) a stejně tak Bohemii (jinak tedy kolektivní českou svitu vzniklou za režie Aničky Luňákové ve spolupráci se spolužáky: Bára Purmová, Olga Iljinskaya, Zuzana Rainová, Vojta Hříbek, Ondřej Macl a Václav Zimmermann) reflektuje velmi důkladně, otevřeně, s neskryvaným zaujetím, a zároveň se sympatickým pokusem o zvědomující a objektivující přístup. Nechává nás nahlédnout do zákulisí těchto produkcí, dozvídáme se mnohé o režijně-dramaturgických záměrech, pokouší se zachytit proces, jímž zkoušení procházelo, zaznamenává "život" produkcí po premiéře (reprízování v rozličných prostorech s různým publikem, divácké ohlasy, recenze apod.). V neposlední řadě se čtenáři dostává vhledu a pochopení pro to, co tyto kreativně-kooperativní aktivity znamenaly pro samy aktéry, pro vazby mezi nimi, pro jejich soudržnost, sociálnost, solidárnost, pro jejich vespolné hledání identity sebe sama, své estetiky a vkusu, svého divadla, své školy. Zkrátka a dobře jde o cenné a poctivé svědectví dokladující jak samotné inscenace, tak Martinovo smýšlení.

Svým autorským prezentacím věnuje Martin pozornost o něco menší (snad i s ohledem na jejich menší "plochu"), především je však z jeho textu patrné, že je v pomyslné hierarchii důležitosti řadí o stupínek níže. Vnímá je zejména jako studijní povinnost vůči KATaP, spjatou příliš pevně až nesvobodně s našimi "katederními škamny". Už tím pro něj nějak ztrácí na přesahu, umělecké kvalitě, ne-li arteficialitě vůbec, přičemž se zdá, že o tvorbu (a) umění jde Martinovi především.

Ostatně tato kapitola začíná polemikou s pojetím studia autorských prezentací na KATaP (vlastně v několika vypjatějších větách s pojetím studia na KATaP vůbec). Škoda, že převažují emoce nad racionální argumentací, tím se hodnota Martinovy výpovědi relativizuje, v některých momentech bezmála diskvalifikuje. V podobném duchu polemika pokračuje o pár stránek dál v kapitole vtipně nazvané Autorská polemika o autorství. Martin sice táhne odvážně do boje, ale tak trochu "štěká u špatného stromu". Není úplně šťastné porovnávat svou osobní zkušenost s formováním poetiky, která je dobově zakotvená, vyvíjela se několik desetiletí, byla pod vlivem i sama ovlivňovala jistý duchovní kontext. Nehledě na to, že okruh Vyskočilových textů sloužících Martinovi k této polemice je dosti úzký a Martin tyto texty nevnímá v intencích autora, ale činí z nich volně zavěšené plátno, kam bez hlubší znalosti kontextu a bez pokusu odečíst původní sdělení projektuje svou kritičnost. V tom je myslím hlavní kámen úrazu těchto pasáží. Tedy nikoli v kritickém tónu. Sám jsem v počátcích svého univerzitního studia jako kdekdo v tomto věku nechodil pro silná slova daleko a vyjadřovat nespokojenost mi připadalo přirozené. Problém však je, když je tento kritický tón příliš pocitový, a tím pádem chtěj nechtěj nepřesný a povrchní.

Beru to tak, že Martinova zlobení a nazlobení nejsou míněna zle, ani osobně. Beru to tak, že silná energie, jimiž jsou tato zlobení a nazlobení nesena, vyjadřují jeho zájem o věci společné, jimiž se zabýváme. Koneckonců Martin nemusel nic takového do své práce zařazovat, reflexe jeho tvůrčích pokusů by na bakalářku stačila ažaž. Pokud však jeho zlobení a nazlobení nemají být pouhým gestem - a Martin sám píše, že mu jde o vyvolání diskuse - tak je potřeba, aby se cíleně transformovala směrem k věcnosti a pokusila se precizněji rozlišovat, co je v možnostech školy a co už je naopak v jejích nemožnostech, co je v možnostech a nemožnostech studenta a učitele a v jejich vzájemném vztahu a co je v možnostech a nemožnostech "života mimo školu".

Bakalářskou práci Martina Douchy doporučuji k obhajobě, v hodnocení se přikláním ke stupni B.

Jako doplněk k obhajobě bakalářské práce navrhuji, aby diplomant coby dáblův advokát obhájil a pozitivně vyložil smysl autorských prezentací KATaP.

Děkuji a jsem s pozdravem!

doc. Michal Čunderle, Ph.D.

V Černém Volu dne 28. září 2019